

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	2021-22
Institution	Handelsgymnasiet LF - CELF Nakskov
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Benedikte Rácz
Hold	H1a

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Almen sprogforståelse.
	Introduktion til tekstanalysens begreber (fiktive såvel som faktive tekster)
	Sprogligt/grammatisk forløb
	Tilegnelse af færdigheder i tekstanalysens begreber – <i>novellen, reklamen</i> som genrer
Titel 2	Nyeste tid – <i>to værker, heraf en roman</i>
Titel 3	Massekommunikation: <i>sensationsavisen BT/EB + reklamer</i> som genre
Titel 4	SO-Tema 1: EU i medierne
Titel 5	Rationalismen (1720-70) <i>Værk</i>
Titel 6	<i>Sagaen</i> som genre. <i>Værk</i>
Titel 7	<i>Folkevisen</i> som genre.
Titel 8	<i>Folkeeventyr</i> som genre
Titel 9	SO-Tema 3: Kultur, marked og kommunikation

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1: Almen sprogforståelse – Dansk A (i samspil med Engelsk A og Tysk B)	
Beskrivelse	Indhold: Læsestrategier: "Hvordan bliver jeg bedre til at læse på den rigtige måde?" - at læse er et studium - grundig læsning - overfladisk læsning - punktvis læsning - skimming "Klip" fra Abild Andersen, J.Mulbjerg: At lære. Samfundslitteratur, 2012 Internettet om læsestrategier Notatteknik: "Hvordan tager jeg de bedste notater – ud over lærerens guldkorn på tavlen?" - Selektion - Kvalitet/kvantitet - Relevans "Klip" fra Abild Andersen, J.Mulbjerg: At lære. Samfundslitteratur, 2012 Internettet om notatteknik Studieteknik: "Hvordan studerer jeg på den 'rigtige' måde?" - Gruppediskussion mellem eleverne ud fra lærerstillede spørgsmål og deres egne erfaringer, samlet op i "Gode råd til studieteknik" Informationssøgning: "Hvordan bliver jeg klogere?" - bibliotekets muligheder Nakskov Bibliotek - bibliotekarfunktionen CELF - internettets muligheder/begrænsninger (kildekritisk holdning nødvendig) - Infomedia m.m. Tekstanalyse: udvalgte redskaber og modeller til forskellige genrer samt fokus på det narrative aspekt (= den gode fortælling/historie) - Oehlenschläger: Der er et yndigt land - H.C.Andersen: I Danmark er jeg født - Intro til trivialgenren og eksempel på Morten Korchs filmunivers

- **Reklamer** (reklameanalyse)
Div. eksempler på reklamer fra aktuelle aviser samt DSBs "Harry"-reklamer – med fokus på "den gode historie" (det narrative element) + dansk stil 1
- analysemodel til **malerier/billeder/fotos** – oplæg til dansk stil 2
Eksempler på Skagensmalerne og Fynsmalerne
Eks. på pressefoto (EB 19.9.2021)
- **Sagprosa** (argumentationsanalysen, lille analysemodel til massekommunikative tekster, nyhedstrekanten m.m.:
Layout på EB's forside (EB 19.9.2021)
Eksempler på artikler (EB 19.9.2021)
- **Sproglige/stilistiske virkemidler** (f. eks. Ironi, humor, kliché):
"I Danmark hylder vi dem, der giver op" (Berlingske 19.8.21)
"Sprogquizen" (DR2, 2017) (danske dialekter, gamle ord og vendinger, årtiets ord)
- Eksempler på **Storm P's formidling af humor**:
Filmen "Storm P opfindelser"
- **Journalistiske genrer**
Boganmeldelse: "Velsignet vidensformidling for bogelskere" (Politiken sept. 2021)
Interview: Interview med Dronning Margrethe (Anders Lund Madsen, DR 1.9.2016)
Dokumentar: "Merkel, Mutti, magten og mændene" (DR1, 23.9.2021)
- Forskellige **musikgenrer** til emnet "Dansk kultur":
Carl Nielsen: "Fynsk Foraar" (uddrag)
H.C.Lumbye: "Champagnegaloppen"
Jakob Gade: "Tango Jalousie"
- Nyere tid: skr. gruppeaflevering/analyse af Ida Jessens (af) "Børnene" (Fem års litteratur, Systime)

Mundtlig fremstilling: præsentationsteknik (verbal-/nonverbal kommunikation) – som forberedelse til den mundtlige eksamen

Skriftlig fremstilling – redskaber: grundlæggende grammatik som forudsætning for skriftlig kompetence uanset sprog

- grundlæggende dansk grammatik
- tegnsætning
- it-kompetencer (Word, Power Point)
- tværfaglig grammatik (dansk – tysk – engelsk)

	- "Klip" fra Abild Andersen, J. Mulbjerg: At lære. Samfundslitteratur, 2012. <i>Skriftlig fremstilling – i praksis:</i> "Hvordan får jeg skrevet den gode opgave – stor som lille?" - introduktion til skriveprocessen - genrebevidsthed - de taksonomiske niveauer - fokus på indhold og udtryk <u>Øvrige materialer til ALMEN SPROGFORSTÅELSE:</u> - "Hverken 'han' eller 'hun'" (Information 6.3.2020) - "Eskimo" (Politiken 27.7.2020) Fra ord til sætninger (Systime) AP-bogen Almen Sprogforståelse på hhx (Gyldendal) - Kap. 1 Sproghistorie - Kap. 2 Hvordan lærer vi sprog Tilrettelæggelse: ovenstående gennemført i perioden august til oktober 2021
Mål	- anvende viden om sprog til at kunne kommunikere i (inter)nationale, herunder erhvervsmæssige, sammenhænge - demonstrere viden om forskellige verbale og non-verbale kommunikationssituationer - anvende viden om grammatik, semantik og pragmatik i arbejdet med tekster på dansk og fremmedsprogene tysk og engelsk - identificere sætningstyper og gennemføre en syntaktisk analyse på dansk, tysk og engelsk med anvendelse af faglig terminologi - demonstrere kendskab til karakteristiske træk ved sprog, brugt i private, faglige og professionelle sammenhænge - identificere forskelle og ligheder mellem dansk, tysk og engelsk med inddragelse af sproghistorisk viden - anvende forskellige strategier til indlæring af fremmedsprog - anvende elementær viden om sproghandlinger og kommunikationsteori i arbejdet med tekster - demonstrere genre- og mediebevidst formidling

	- anvende faglige opslagsværker og hjælpemidler i arbejdet med sprog - styrke den almene mundtlige og skriftlige kommunikative kompetence - opnå tværfaglig, sproglig viden m.h.t. forskelle og ligheder - tilegne sig studiekompetence i enkle såvel som større komplekse fagområder
Arbejdsform	Middel: - eget/fælles ansvar - lærerens vejledning - elevens egen fokus og koncentration, træning og forberedelse - klasseundervisning og gruppearbejde - elevpræsentationer - mundtlige elevoplæg
Produkt	- skriftlige og mundtlige øvelser - større skriftlige opgaver i progression over året med fokus på tekstanalyse, reklameanalyse, billedanalyse, argumentationsanalyse, essaylignende genre
Endeligt mål og afsluttende evaluering	Mundtlig prøve oktober 2021

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Nyeste tid.
Indhold	Anvendt litteratur: "Fem års litteratur 2005-2009". Systime. (Værk) Helle Helle: "Rødby-Puttgarden". (Værk; roman) Kernestof: - Indledningen s. 5-23 - Analytisk fokus på: - Helle Helle: Kvinden i baren - Solvej Balle: af "Frydendal" - Kristina Nya Glaffey: Hvid jul - Ida Jessen: af Børnene - Pia Juul: Hanne Birgitta - Rasmus Nikolajsen: Rejsemål + Sophus Clausen: Rejseminder - Knud Romer: Den som blinker er bange for døden Supplerende stof: - Analyse af Helle Helles "Rødby-Puttgarden" - Kort analyse af filmen "Arven" m.h.p. især tidstypiske træk - "Digtere, Divaer, Dogmebrødre" (DR 1) del 8 - Dansk stil: argumentationsanalyse/essay - Bera-vejledning i forbindelse med skriftligt arbejde - "Nye ord i dansk 2000-2019" (fagtermer, slang, mærkelige ord, sjove ord, ord som er kommet for at blive i det danske sprog/forsvinde ubemærket igen)
Omfang	August-november
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - Opøve analytiske kompetencer (igangsat fra titel 1 med progression hele året): komposition, synsvinkel, miljø- og personkarakteristik, sproglige og genremæssige virkemidler, periodekarakteristika - Fokus på den skriftlige udarbejdelse og mundtlige fremlæggelse - Fokus på viden om forfatterne - Fokus på filmiske virkemidler i nyere film Mål:

	- lære at perspektivere og vurdere forskelligt tekstmateriale ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige sammenhænge i elevernes samtid - opnå sikkerhed i at analysere og fortolke litterære tekster - lære at perspektivere og vurdere forskelligt tekstmateriale i relevante sammenhænge - tilegne sig større genrebevidsthed - opnå bevidsthed om perioder og deres sammenhæng Progression: - alle tre år - Grundforløbsprojektet - Opnå viden og bevidsthed om æstetiske virkemidler i forskellige kunstgenrer - Kendskab til Dansk Sprognævn
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde med arbejdsopgaver Mundtlig fremlæggelse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Massekommunikation: sensationsavisen BT + reklamen som genre.
Indhold	Kernestof: BT - Avisens opbygning - Layout (herunder analyse af fotos) - Nyhedskriterier (herunder globaltema/subtema) med fokus på royalt stof, politisk stof, sladderstof om kendte - BT-forside – fokus på layout - BT-forside – fokus på sladder og kendisser - BTs hjemmeside - Mediehistorie og avisens målgrupper - Reklametyper + placering + målgrupper (AIDA og Minervamodel) Supplerende: - Dansk stil: Reklameanalyse
Omfang	Oktober
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - intro til avislæsning: vægtning af analyseredskaber til brug v/medier - skabe bevidsthed om genrer og journalistisk formidling - opnå kompetence i at analysere medietekster - opnå yderligere kendskab til reklame-genrer - skærpe elevernes lyst til at læse aviser Mål: - lære at perspektivere og vurdere forskelligt mediemæssigt materiale i større (aktuelle) sammenhænge - opnå viden og bevidsthed om forskellige mundtlige og skriftlige genrer: div. Journalistiske (nyheds)genrer. - opnå yderligere færdighed i at analysere og 'læse' reklamer og billeder. - Æstetiske og etiske overvejelser - Online medier kontra den traditionelle papiravis Progression: led i et massekommunikativt forløb fordelt over 3 år

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde Skriftlig opgave
---------------------------------------	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Tema 1: EU – i medierne (tværfagligt med Tysk B og samfundsfag C)
Indhold	Kernestof: - Udsendelsesrækken "Blank på EU" (DR) - Dokumentar (DR1 23.9.2021): "Merkel – Mutti, magten og mændene" Supplerende stof: - Selvvalgte artikler om geografi, historie, samfund, indenrigspolitik, økonomi, industri og erhverv, kultur, turisme - Fokus på, hvorfor EF/EU opstod - Fokus på EU efter Angela Merkel - Fokus på EU efter Brexit - Fokus på Europa efter 4 år med Donald Trump som USA's præsident og med den nye præsident Joe Biden
Omfang	November-januar
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - Faglige analyseredskaber - Faglig viden om EU som institution (fordele og ulemper ved medlemskab) - Fokus på vigtigheden af at holde sig fagligt vidende/aktuelt opdateret om, hvad der sker i Europa - Fokus på DK's medlemskab af EU Mål: - opnå kendskab til EU - opnå interkulturelle kompetencer (cf. FN's Verdensmål) Progression: - viden (aktuel og historisk) = en del af den menneskelige dannelsesproces - viden om Europa/EU gør viden om kunst mere interessant og vedkommende

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Oplysningstiden/Rationalismen (1720-70) og Holberg + komedien som genre.
Indhold	Anvendt litteratur: Litteraturens veje. Kernestof: - Oplysning og følsomhed (kap.5) - Ludvig Holbergs "Jean de France" (Værk) Supplerende stof: Gyldendals Store Danske - Holberg og Teatret - Komedien som genre - Periodens malerier
Omfang	Januar-Februar
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - Litteraturteori som forberedelse til læsning af og arbejde med Holberg og hans komedier - Fokus på det narrative aspekt, "den gode historie" Mål: - at opnå større færdighed i at analysere og fortolke litterære tekster - at opnå større færdighed i at se relevante sammenhænge og at kunne perspektivere - at tilegne sig større genrebevidsthed: komediegenren - at tilegne sig periodebevidsthed (den enkelte periode samt set i større sammenhæng) - tilegne sig større bevidsthed om stilistiske virkemidlers betydning for komediegenren – og gennem analyse kunne afkode ironien og komikken i tekst og opsætning Progression: - tilegnelse af større viden og periodebevidsthed om de enkelte perioder og perioderne, set i kronologisk sammenhæng hen over 350-400 år, som vi arbejder med i løbet af de 3 gymnasieår, samt Holbergs betydning for senere strømninger (Kulturradikalismen m.m.), personligheder (som Georg Brandes, Henrik Ibsen m.fl.) samt synet på kvinder/kvindes ret og muligheder op igennem tiden de næste par hundrede år, cf. FN's Verdensmål)

	- "den gode historie" (det narrative element) i forskellige genrer op igennem tiden
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde (Evt. pararbejde) Skriftligt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Sagaen som genre.
Indhold	Kernestof: Gunlaug Ormstunges saga (<i>værk</i>) Supplerende stof: - Litteraturens Veje
Omfang	Februar-marts
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - analyseredskaber og genrebevidsthed. - Fokus på "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative element</i>). Mål: - opnå færdighed i at analysere og forstå gamle litterære tekster - opnå kendskab til saga-genren og samfundet på Island, herunder deres forhold til sandhed, ære, hævn, samfund og familie m.m. (cf. Interkulturelle kompetencer, FN's Verdensmål) Progression: - genremæssig - litteraturhistorisk og kulturel (alle 3 gymnasieår) - "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative element</i>) i forskellige genrer op igennem tiden
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med analytiske arbejdsopgaver Gruppearbejde med analytiske arbejdsopgaver Skriftligt arbejde (kompositionsanalyse af "Gunlaug Ormstunge") til aflevering

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 7	Folkevisen som genre
Indhold	Kernestof: - Ebbe Skammelsen - Germand Gladensvend - Harpens Kraft - Dronning Dagmars Død - Div. eksempler på Skæmteviser Supplerende stof: - Litteraturens Veje
Omfang	April
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - analyseredskaber og genrebevidsthed. - Fokus på "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative</i> element) Mål: - opnå færdighed i at analysere og forstå gamle litterære tekster - opnå kendskab til folkevisegenren Progression: - genremæssig - litteraturhistorisk og kulturel (alle 3 gymnasieår) - "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative</i> element) i forskellige genrer op igennem tiden
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med analytiske arbejdsopgaver Gruppefremlæggelse af analytiske arbejdsopgaver

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 8	Folkeeventyr som genre
Indhold	Kernestof: Folkeeventyr - Kong Lindorm - Bjergmandens Karl Supplerende stof: - Litteraturens Veje - Referencer til H. C. Andersens eventyr
Omfang	April - maj
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - analyseredskaber og genrebevidsthed. - Fokus på "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative element</i>) Mål: - opnå færdighed i at analysere og læse/forstå gamle litterære tekster - opnå større kendskab til folkeeventyrgenre Progression: - genremæssig - litteraturhistorisk og kulturel (alle 3 gymnasieår) - "<i>den gode historie</i>" (det <i>narrative element</i>) i forskellige genrer op igennem tiden
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med analytiske arbejdsopgaver Gruppefremlæggelse af analytiske arbejdsopgaver

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 9	SO-Tema 3: Kultur, marked og kommunikation – tværfagligt med Engelsk, tysk og Afsætning
Indhold	Anvendt litteratur: - Forskellige danske/udenlandske medier (aviser, tv-nyheder/-dokumentarer, reklamer, oplysningskampagner, digitale medier m.m.) med fokus på <i>kultur, marked og kommunikation</i> i forbindelse med Putins krig i Ukraine Kernestof: Fag-spørgsmål: 1. Hvilke forsider havde Politiken og Berlingske i dagene efter Ruslands invasion i Ukraine (fra 24. februar 2022)? Beskriv billeder og tekst. 2. Find 2 engelske og 2 amerikanske artikler om krigen i Ukraine fra henholdsvis the Guardian og USA Today og gengiv indholdet (min. 2 sider per artikel, 1 side = 2.400 anslag inkl. mellemrum) (= skriftlig aflevering til engelsk) 3. Hvordan forholder Nato, USA, EU og Storbritannien sig i den første uge? Hvilke informationer får vi som læsere? 4. Hvordan forholder Danmark sig til situationen i den første uge efter krigens start? 5. Hvordan kan privatforbrugere og købsadfærd påvirkes af krigen på de forskellige markeder der er involveret i krigen (også de, der rammes indirekte grundet fx sanktioner og boykot)? 6. Hvordan kommunikerer Ukraine og Rusland om det, russerne har sat i gang? Beskriv billeder og tekst. 7. Hvilken kommunikationsstrategi har Ukraines præsident Zelenskij og Ruslands præsident Putin anlagt i forhold til medier og omverden? Her kan I med fordel følge både den skrevne presse og DR1/TV2/TV2news. 8. Hvordan ændrede kansler Olaf Scholls historiske tale i Forbundsdagen (søndag d. 27. februar 2022) pludselig "alt"? Gør rede for hovedindholdet og se på EU og USA's reaktioner. 9. Hvilke omverdensforhold påvirker virksomhederne på de forskellige markeder, der er involveret i krigen (også de, der

	er indirekte berørt gennem sanktioner og boykot), og <i>hvordan</i> påvirker forholdene virksomhederne, og <i>hvorfor</i> påvirkes de forskelligt? 10. Find en tale som Biden holder om krigen i Ukraine og analyser den ud fra det retoriske pentagram. 11. Geografi og kultur: karakterisér Ukraine og Rusland før krigen – i tekst og billeder – evt. også i lyd. 12. Beskriv, hvordan krigen har udviklet sig – set med Ukraines og Ruslands 'øjne'. Inddrag billedmateriale. Hvorfor er der så store divergenser i kommunikationen af død og ødelæggelse i Ukraine? 13. Hvordan får Ukraine hjælp fra USA, Storbritannien, EU og NATO? 14. Hvilke brancher er mest ramt af krigen, hvorfor og hvordan? Og hvad har det af betydning for brancherne? 15. Hvilke afledte følger af krigen har det fået for forsvarsstrategierne i NATO, EU og Danmark? Inddrag nogle forsider/rubrikker/udtalelser. 16. Hvilken rolle indtager Kina til Putins krig? Er der sket ændringer i løbet af krigen? 17. Hvordan kan krigen påvirke konkurrenceforholdene på de markeder, der er involveret i krigen, <i>hvorfor</i> påvirkes de forskelligt, og <i>hvordan</i> præcis påvirkes de forskellige markeder? 18. Hvordan er den aktuelle situation i Ukraine? Supplerende tekster til dansk: - Baggrundsanalyse: "Den olympiske ånd smuldrer på scenen" (Politiken, 12.5.2022) + "Hvis Eurovisionen blev opfundet i dag, ville den så overleve særlig længe?" (Berlingske, 14.5.2022) - (TV)anmeldelse: "Hvis bare vi kunne nøjes med at skyde på hinanden med konfetti og dårlig lyrik" (Pol. 16.5.2022) - Interview: "Jeg er ikke i krig med Dostojevskij, men med Putin" (Berlingske, 14.5.2022) + "Tidligere dansk topdiplomat om krigen: "Nu tror jeg, det ender godt" (Berlingske 7.5.2022) - Leder: "Et lys for Ukraine" (Politiken 4.5.2022) - Portræt: "Zelenskyj bliver kaldt verdens første influencer-præsident" (Politiken 4.5.2022)
--	--

	- Kronik: "Før invasionen af Ukraine erklærede Kina, at østenvinden blæste stærkere end vestenvinden. Sådan ser det ikke ud i dag" (Berlingske 7.5.2022) - Forside: "Russiske oligarker og selskaber har fået indefrosset værdier for over 33 millioner kroner i Danmark" (Pol. 18.5.2022) - Tema: "Her er de russiske oligarker og selskaber med værdier i Danmark" (Pol. 18.5.2022) Balletten "Nøddeknækkeren" i en opførelse fra det russiske Bolshoi Teater En dokumentar fra DR1 om Fabergé og hans æg til den russiske Zar-familie: "Verdens dyreste æg", DR 2015
Omfang	Maj – juni
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - analyseredskaber og genrebevidsthed - at kunne arbejde med samme overordnede tema på tværs af fag, så forskellige facetter som kultur, marked og kommunikation bliver belyst fra forskellige faglige vinkler - At styrke elevernes forståelse for og evne til at udarbejde relevant og struktureret PP-dias som støtte for en mundtlig (eksamens)fremlæggelse Mål: - opnå færdighed i at selektere og analysere forskelligt selvvalgte medietekster - inddrage kultur i arbejdet med det formål, at eleverne bliver kulturelt dannede - lære at perspektivere og vurdere forskelligt mediemæssigt materiale i større, aktuelle sammenhænge - opnå interkulturelle kompetencer (cf. FN's Verdensmål) - vise, hvor meget fagligt stof, der er arbejdet med i 1.g (f.eks. i SO1 om EU), der hænger ved og kan anvendes i relevant faglig sammenhæng Progression: - opøve elevernes evne til at udforme opgaveformuleringer (over de 3 taksonomiske niveauer) med henblik på SOP i 3.g - at opøve elevernes evne til at se sammenhænge i rækken af fag og progression i det enkelte fag - 'eksamens' træning, som danner bund for de forskellige større opgaver, som eleverne skal udarbejde i 2. og 3. g - Led i et massekommunikativt forløb fordelt over 3 år

Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde med arbejdsopgaver Skriftligt arbejde Mundtlig 'eksamens' fremlæggelse med PP

Termin	2022-23
Institution	Handelsgymnasiet CELF, Nakskov
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Benedikte Rácz
Hold	2. år

Oversigt over undervisningsforløb

Titel 1	Det moderne Gennembrud (1870-1900) <i>Værk</i>
Titel 2	Fokus på det sproglige: Dansk-/historieopgaven
Titel 3	Den emanciperede kvindetype. <i>Værk</i>
Titel 4	Hjemstavnskunst (Det folkelige Gennembrud) 1900-1918. <i>Værk</i>
Titel 5	"De glade 20'ere" (1920'erne) <i>Værk</i>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Det moderne Gennembrud 1870-1900
Indhold	Anvendt litteratur Kernestof: - Digtere, Divaer, Dogmebrødre – del 1 (DR1) - Gyldendals Litteraturens veje kap. 8 og 9 - "1800-tallet på vrangen" del 6-7-8 - internetkilder til belysning af Brandes store indflydelse på <i>næsten</i> alt fra 1871 og frem til sin død, og Pontoppidan især med vægtning af sin samfundsinteresse for de lavest stillede, herunder hans stilistiske virkemiddel ironi. - Politikens mediehistorie - Gennemgang af periodekarakteristika i malerier fra perioden: naturalistisk, impressionistisk og symbolistisk kunst (<i>l'art pour l'art</i>, psykoanalytiske virkemidler) - Drachmann: Engelske socialister - Herman Bang: Af "Stuk" - H. Pontoppidan: Naadsensbrød - Af: Lykke-Per (uddrag) + filmen. (<i>Værk</i>) - J. P. Jacobsen: Af Fru Marie Grubbe - Amalie Skram: Af Professor Hieronymus Supplerende stof: - Store norske leksikon om Munch-museet (norsk) - Dansk stil med udgangspunkt i perioden - Politikens mediehistorie - Dansk-historie-opgaven: Det moderne Gennembrud – industrialisering og samfundets udvikling på godt og ondt
Omfang	August-december
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - Fokus på tekstanalyseredskaber - evnen til at reflektere, vurdere samt perspektivere - fokus på genrebevidsthed samt tekstens/maleriets periodiske sammenhæng Mål: - Georg Brandes som kulturradikal

	- Henrik Pontoppidan som samfundsrevser - kulturradikale tanker om debat af kvindens rolle i opbrud og udvikling - Thit Jensen og Agnes Henningsen som kvindesagsforkæmpere - Symbolisternes holdninger til kunst og eksistens samt brug af symboler i kunsten - At kunne perspektivere til perioden overordnet samt kunne se periodiske strømninger og udvikling i større sammenhæng Progression: - læses i tæt forbindelse med emnet "Den emanciperede kvindetype" - Det moderne Gennembrud som indledning på et helt nyt kapitel i kunstens udvikling - Med øvrig læsning og arbejde med kulturelle perioder de sidste ca. 350 år, fra 1.g og senere 3.g
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Elevopgaver – individuelt og i grupper

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Fokus på det skriftsproglige: Dansk-/historieopgaven med temaet "Industrialiseringen og Det moderne Gennembrud"
Indhold	Anvendt litteratur Kernestof: fokus på - Skriftlig kommunikation generelt - De taxonomiske niveauer i det skriftlige danskprojekt - Metoder til analyse - Arbejds- og studiemetoder - Tværfaglige problemstillinger
Omfang	Oktober-december
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - Tekstanalyseredskaber - Fokus på evnen til at selektere og reflektere, vurdere samt perspektivere - evnen at kunne fordybe sig i et større stofområde Mål: - dansk-/historieopgaven - afviklet som en del af titel 1: Det moderne Gennembrud Progression: - de skriftlige projekter i 1., 2. og 3.g - de danske stile, som vi arbejder meget fokuseret på på klassen lige op til aflevering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuel, tværfaglig vejledning Individuelle, skriftlige, tværfaglige elevprojekter

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Den emanciperede kvindetype
Indhold	Anvendt litteratur Kernestof: - Henrik Ibsen: "Et Dukkehjem" (<i>Værk</i>) Supplerende stof: - Gyldendals Litteraturens veje - Store norske leksikon om Henrik Ibsen (norsk)
Omfang	November
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - tekstanalyseredskaber, evnen til at reflektere, vurdere samt perspektivere Mål: fokus på - kulturradikale tanker om og debat af kvindens rolle - i opbrud og udvikling - Georg Brandes som kulturradikal og kvindernes forsvarer - Thit Jensen og Agnes Henningsen som kvindesagsforkæmpere - Noras udvikling fra at være fuglen i bur/dukkebarnet for ægtemanden til at blive fri og uafhængig af manden - perspektiveret til den nye unge, emanciperede kvinde Jacobine, som prøver kræfter med at bygge bro mellem forskellige kulturer Progression: - i tæt forbindelse med emnet Det moderne Gennembrud og Det folkelige Gennembrud - som forudsætning for det videre arbejde op igennem 1900- og 2000-tallet - FNs Verdensmål pkt. 5 cf. Kvindens ligestilling med manden
Væsentligste arbejdsformer	Elevarbejde Analyser i plenum

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Det folkelige Gennembrud/Hjemstavnskunst 1900-1918
Indhold	Anvendt litteratur: Falkenstjerne bd. 2 Kernestof: - Gyldendals Litteraturens veje kap. 10 - "Digtere, Divaer, Dogmebrødre" del 1 - Jeppe Aakjær: Jens Vejmand, Naar Rugen skal ind - Jeg er Havren - Thøger Larsen: Den danske Sommer Jens Højby Tordenbyge Septembernat - Johs. V. Jensen: Thomas i Spanggaarden - Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (en Idyl) - Henri Nathansen: Inden for murene (<i>Værk</i>) - Bondemalerne (Fynsmalerne) over for de "fine" malere fra København og Skagen
Omfang	December - februar
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: - analyseredskaber, - evnen til at reflektere over kulturforskelle, - evnen til at vurdere samt perspektivere tekstens tema/indhold Mål: - perspektivere og vurdere teksten ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge Progression: - 1900-tallets kulturelle og samfundsmæssige udvikling med afsæt i "Digtere, Divaer, Dogmebrødre" i 8 afsnit - Læses i forlængelse af "Den emanciperede kvindetype" med fokus på kvindernes personlige udvikling samt placering i samfundet - Fokus på mennesket i den nye verdensopfattelse – og kunstens frie udtryksmuligheder

	- Den tidlige ekspressionisme med Nexø og "Pelle Erobreren" som optakt til Ekspressionismen i 1930'erne, som skal læses i 3.g
Væsentligste arbejdsformer	Elevarbejde Plenumundervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	De glade 20'ere
Indhold	Anvendt litteratur: Gyldendals Litteraturens veje Kernestof: - Teori om trivialgenren - Morten Korch: film om MK "Solskin kan man altid finde" med fokus på den kvalitet, som ligger i manuskripterne og dermed i filmatiseringerne - Morten Korch: Det gamle Guld. (Værk)
Omfang	Marts - april
Særlige fokuspunkter	Kompetencer og mål: - Skærpe fokus på de litterære genrer - analysere, perspektivere og vurdere teksten ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge Progression: - 1900-tallets kulturelle og samfundsmæssige udvikling
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Analyse på klassen

Termin	2023-24
Institution	Handelsgymnasiet CELF Nakskov
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Benedikte Rácz og Adam Wagner
Hold	H3a

Oversigt over undervisningsforløb

Titel 1	SO-Tema 7: Kunsten i en globaliseret verden (tværfagligt SO-forløb)
Titel 2	Ekspressionismen (1930'erne) og dens udtryksformer i første halvdel af 1900-tallet
Titel 3	Eksistentialismen – 1950'erne
Titel 4	Romantikken
Titel 5	Modernismen i 1960'erne

- tværfagligt med et studieretningsfag, engelsk og historie

Overordnet emne: Globalisering

Kunst og kultur i en globaliseret verden (= kulturel globalisering)

Overordnet er det målet gennem forskellige (kultur)analyser at kunne belyse væsentlige menneskesyn og værdier på et valgt tidspunkt, set i en større, europæisk udviklingssammenhæng de sidste 350 år med vægt på Danmark (Europa) for derigennem at opnå større personlig bevidsthed om egen identitet og rødder i en globaliseret verden. Det er det, vi arbejder med til hverdag gennem alle 3 år.

Derudover er målet at give jer indsigt i kunst og kultur i en globaliseret verden. Det er det, som vi skal forsøge at få dannet et overblik over i løbet af dette tema. Vi skal arbejde med kunst og kultur i et lidt større/mere abstrakt perspektiv på en lidt anden måde end sædvanlig.

Tema 7

Dansk A/2023-24

Opgaver i forbindelse med "Kunst og kultur i en globaliseret verden"

Ballet:

1. Læs om Det kongelige Teater og Den kongelige Ballets historie, herunder Bournonville, og giv et kortere opids.

Forklar, hvordan *balletten* "Nøddeknækkeren" er et klassisk eksempel på "Kunst og kultur i en globaliseret verden". Vurdér, hvorfor "Nøddeknækkeren" har så stor publikumssucces, lige meget på hvilken scene i verden den sættes op.

Kunne du lide balletforestillingen? Begrund dit svar. Kunne du måske tænke dig at se en balletforestilling 'live', efter du har set "Nøddeknækkeren"? Begrund.

Hvordan er denne del af vores forløb "Kunst og kultur i en globaliseret verden" med til at skabe større forståelse af ordet "globalisering"?

Kultur"mæcener":

2. Læs om Mærsk Mc-Kinney Møller og find ud af, hvad han har betydet for dansk kunst- og kulturliv. Læs herunder om "A.P.Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal", som har muliggjort opsætninger af mange forestillinger og kunstudstillinger. Hvilke formål donerer denne Fond penge til og hvorfor? Giv eksempler på projekter, som er blevet gennemført netop p.g.a. denne Fond.

Giv andre eksempler på store danske fonde, som giver kunsten støtte. Hvilke præmisser har de for donationer?

Hvad mener du om, at kunsten får tilført penge udefra for overhovedet at kunne eksistere eller kunne blive realiseret? Er det med til at skabe større forståelse af ordet "globalisering"?

Kunstmarkedet i dag:

3. Undersøg markedet for (maler)kunst – og prisniveauet på fin kunst. Gå f.eks. ind på auktionshuse i Danmark og udlandet.

På DR og TV2 kan du i forskellige perioder se udsendelser fra danske/udenlandske auktionshuse – kast et blik i tv-programmet! Hvorfor er det populære udsendelser, tror du?

Vi har jo i århundreder levet i en globaliseret verden – giv eksempler på udveksling af kunst og inspiration over grænser og kontinenter i 1600-tallet, 1700-tallet, 1800-tallet, 1900-tallet og 2000-tallet. Vil Danmark også i fremtiden stadig have en chance for at gøre sig internationalt gældende på kunstmarkedet?

Teater:

4. "Inden for murene", som vi arbejdede med i 2.g, er et af dansk teaters store dramaer, hvor rollerne spilles af nogen af Danmarks ypperste skuespillere. Det indeholder temaer, som gør værket evigt aktuelt - også ud fra en moderne globaliseret synsvinkel. Gør dig nogle tanker om *skuespil*-genrens kvaliteter i et moderne samfund, hvor vi konstant får impulser fra tv og film samt fra internettet og inddrag eksempler, som du kender til.

Film:

5. På hvilke kunstneriske områder inden for film har Danmark gjort sig kendt i udlandet? Opstil en liste over internationale priser og giv en kort beskrivelse af, hvorfor netop disse film er blevet nomineret og har modtaget priser. Har du selv set nogle af disse film?

Kendte kunst-/kulturinstitutioner i udlandet:

6. Det hører med til almen dannelse at kende til forskellige kulturinstitutioner verden over. Lav derfor en liste over nogle af de største, mest berømte kunstmuseer, operascener og ballethuse rundt om i verden og beskriv dem kort. Denne liste kunne jo måske blive en slags guide for dig selv, når du i løbet af dit liv skal planlægge rejsedestinationer!!

Musik:

7. Giv dig selv en oplevelse: lyt frivilligt til noget klassisk musik. Vi skal senere i 3.g høre musikeksempler fra de forskellige århundreder, så om ikke andet kan du foregribe denne begivenhed! Skriv en liste over komponister/musikstykker, som du har lyttet til og giv dem en kommentar med på vejen om, hvad du (måske under 'tvang'?) synes om dem.

Om søndagen på DR2 er der i perioder en ganske underholdende og lærerig musikquiz – prøv bare en enkelt gang at se en af udsendelserne på DRs hjemmeside.

Derudover skal du forholde dig til, hvordan den klassiske musik fremadrettet vil "overleve" i en broget, globaliseret verden.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Ekspressionismen i 1930'erne og 1940'erne
Indhold	Anvendt litteratur: Gyldendals Litteraturens veje kap. 12 + Nordisk Antologi bd. 9 YouTube Kernestof: - "Digtere, Divaer, Dogmebrødre" del 3 + del 4 - Knuth Becker: af Verden venter - Kjeld Abell: Melodien, der blev væk - Maria Andersen: af Tudemarie - H.C.Branner: Et Barn og en Mus - Sigfred Pedersen: Ekspeditricens Aftensang + Gaardsangerne - Jens August Schade: Foraar i Bøgeskoven + Regndiamanterne - Piet Hein: Pigedyret + div. Gruk - Gustaf Munch-Petersen: Rids + Skæret - Tom Kristensen: Landet Atlantis + Den syngende Busk - R.Broby Johansen: Foraaret kommer til cafeen + Bordelpige dræber ufødt - Hans Scherfig: af Idealister + hans malerier - Kai Munk: Den blå Anemone - PH: De ve' Besked + Man binder os på mund og hånd Supplerende stof: - PH som digter, samfundsrevser og kulturradikal med perspektivering til Georg Brandes og Kulturradikalismen - Fokus på forskellige retninger inden for malerkunsten: Hans Scherfig, Broby Johansen - PH som arkitekt
Omfang	Oktober-december
Særlige fokuspunkter	Kompetencer og mål: - perspektivere og vurdere teksterne ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske sammenhænge Progression: - 1900-tallets kulturelle og samfundsmæssige udvikling - Malerkunstens udtryksformer – ekspressionisme - Fokus på mennesket i den nye verdensopfattelse og kunstens frie udtryksformer - Socialrealistisk vinkel i de forsk. kunstformer

	- Oplæg til Eksistentialismen (Karen Blixen)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelle mundtlige elevopgaver

Titel 3	Eksistentialismen – 1950'erne
Indhold	<u>Supplerende litteratur:</u> - <i>Litteraturens veje</i> kapitel 13, 'Krig og efterkrigstid' fra og med afsnittet 'Kulturpessimisme og generationsmodsatninger' til kapitlets slutning. - 'Filmatiseringer' fra forløbet "Litteraturens film" af Henrik Poulsen på Systimes "Litteraturportalen": https://litteraturportalen.systime.dk/?id=2226 <u>Tekster:</u> - BLIXEN, KAREN: 'Sorg-Agre' (fra <i>Vinter-Eventyr</i>, 1942) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 3 ('Fra Tom Kristensen til nutiden') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 5. udg., Systime (2013), s. 133-166. - CAMUS, ALBERT: af 'Sisyfos-myten' (1942, oversat fra fransk) med introduktion, i: "Litteraturens huse" (af Gerd von Buchwald Lütken, Johannes Fibiger & Sine Dalsgaard Kristensen): https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=2025 – Oversat tekst. - HANSEN, MARTIN A.: 'Paradisæblerne' (1953) med introduktion, i: "Litteraturens huse" (af Gerd von Buchwald Lütken, Johannes Fibiger & Sine Dalsgaard Kristensen): https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=2017 <u>Film:</u> - "Digtere, divaer og dogmebrødre" afsn. 4 (1945-60), dokumentarserie: https://www.dr.dk/drtv/se/digtere-divaer-og-dogmebroedre-1945-1960-436969 - "Sorg-agre", spillefilm af Morten Henriksen, 1987 (1 t.): https://www.dr.dk/bonanza/serie/474/tv-t--80erne/65110/sorg-agre (siden fjernet; død lænke!)
Omfang	Januar-marts

Titel 4	Romantikken
Indhold	<u>Supplerende litteratur:</u> <i>Litteraturens veje</i> hele kapitel 6, 'Romantikken', samt kapitel 7, 'Romantismen', fra og med kapitlets begyndelse til og med afsnittet 'Emil Aarestrup' samt afsnittene 'H. C. Andersen' og 'Livet er en rejse'. <u>Tekster:</u> - ALMQUIST, CARL JONAS LOVE: 'Den lyssnande Maria' (fra Johannes Edfelt (red.): <i>Svenska romantiker</i>, 1942 (opr. 1830'erne)): https://litteraturbanken.se/författare/EdfeltJ/titlar/SvenskaRomantiker/sida/321/faksimil – Svensk. - ANDERSEN, H. C.: <i>Historien om en Moder</i> (1848) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 2 ('Fra H. C. Andersen til Johannes V. Jensen') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1995), s. 57-62. - ANDERSEN, H. C.: <i>Klokken</i> (1845) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 2 ('Fra H. C. Andersen til Johannes V. Jensen') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1995), s. 44-47. - BLICHER, STEEN ST.: <i>Hosekræmmeren</i> (1829) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 351-364. - GRUNDTVIG, N. F. S.: 'Hil dig, Frelser og Forsoner' (fra <i>Psalmer og aandelige Sange</i> bd. 1, 1868 (opr. 1837)): https://kalliope.org/da/text/grundtvig1837a17 - GRUNDTVIG, N. F. S.: 'Som Foraars-Solen morgenrød' (fra <i>Psalmer og aandelige Sange</i> bd. 2, 1868 (opr. 1846)): https://kalliope.org/da/text/grundtvig2001061887 - INGEMANN, B. S.: 'Der staaer et Slot i Vesterled' (fra <i>Syv Aftensange</i>, 1838) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 307. - STAGNELIUS, ERIK JOHAN: 'Till förruttnelsen' (senest 1818) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 288. – Svensk. - OEHELENSCHLÄGER, ADAM: 'Guldhornene' (fra <i>Digte</i>, 1803) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 255-257. - AARESTRUP, EMIL: 'Angst' (fra <i>Digte</i>, 1838) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 421.

	- AARESTRUP, EMIL: 'Paa Sneen' (fra <i>Digte</i>, 1838) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 419. - AARESTRUP, EMIL: 'Til en Veninde' (fra <i>Digte</i>, 1838) i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1 ('Fra Oldtiden til Aarestrup') (red. af Mogens Bjerring-Hansen m.fl.), 2. udg., G.E.C. Gad (1997), s. 417. <u>Film og musik:</u> - Mattias Hambergs tolkning af E. J. Stagnelius' digt 'Till förruttnelsen': https://youtu.be/eZXy1Xfbv8U?si=sq5pDb_3e2gaQHvQ – Svensk. - Ragna Vilander synger 'Den lyssnande Maria (tekst og musik af C. J. L. Almquist): https://youtu.be/YbDfOOy4los?si=6E9uYiTeggQILmiv – Svensk.
Omfang-----	Marts-maj

Titel 5	Modernismen i 1960'erne
Indhold	<u>Supplerende litteratur:</u> <i>Litteraturens veje</i> kapitel 14, '1960-1970 – modernisme og virkelighed', fra kapitlets begyndelse til og med afsnittet 'Mod storpolitisk forår' og fra og med afsnittet 'Peter Seeberg – fra Babel til Ribe' til og med 'Rifbjergs kunstneriske projekt'. <u>Tekster:</u> - RIFBJERG, KLAUS: 'Livet i badeværelset' (fra <i>Konfrontation</i>, 1960) i: "Litteraturportalen" hos Systime: https://litteraturportalen.systime.dk/?id=2834&L=10 - SEEBERG, PETER: 'Hullet' (fra <i>Eftersøgningen</i>, 1962) i: <i>Samlerens antologi af nordisk litteratur</i> bd. 11 ('Perioden 1960-1973'), s. 155-159. <u>Film:</u> "Digtere, divaer og dogmebrødre" afsn. 5 (1960-1970), dokumentarserie: https://www.dr.dk/drtv/se/digtere-divaer-og-dogmebroedre_-1960_1970_436966
Omfang	Maj